

Прилог теоријској расправи о оружаном борби, њеним облицима и садржајима

ВОЈНО ДЕЛО 6/1998.

Пуковник мр Душан Вишњић

... Разлози за неслагање са појединим доктринарним ставовима, првенствено с фронталним, комбинованим и партизанским обликом оружане борбе, те њиховим одредбама, као и покушаји тражења нових решења били би следећи: *прво*, не постоји филозофска основа сврставања појавних тоталитета оружане борбе и борбених дејстава на југословенском простору у неке конкретне форме, јер су такви тоталитети релативно бесформни, безоблични (сваки тоталитет процеса испољава се путем конкретних, посебних и појединачних облика, он сам „по себи“ ни „за нас“ нема своје сопствене форме, више форми); *друго*, неразликовање борбених дејстава и оружане борбе, односно њихова идентификација и изједначавање путем фаворизованих облика оружане борбе доводи до теоријске збрке, јер омогућава (подстиче) инконзеквентну поделу; *треће*, наша нормативна мисао разматра облике оружане борбе одвојено од њихових садржаја, што није оправдано.

Методолошки постулати ове расправе су:

(1) „оружана борба“ и „борбена дејства“ нису синоними, већ посебне синтагме којима се означавају различити друштвени процеси и појаве. Њихов однос није однос општег и посебног, већ однос целине (оружана борба) и дела (борбена дејства);

(2) оружана борба настаје путем сложеног односа борбених дејстава као посебних друштвених процеса, који и сами за себе представљају односе, те је о оружаном борби оправдано мислити као о односу односа или наглашено сложености појави;

(3) резултанта два супротна међусобно неидентификована процеса борбених дејстава представља суштину садржаја оружане борбе, те о садржају оружане борбе, из методичких разлога, није оправдано говорити одвојено од њених облика;

(4) борбена дејства диспозиционо и егзистенцијално доводе до оружане борбе, али она сама, појединачно узета, нису оружана борба, већ њен део;

(5) борбена дејства су врста друштвених процеса, јер се путем њих производе одређене друштвене последице или промене. (Процеси уопште, изазивају нове процесе или релативно стабилна, кристализована објективна јединства која се споља виде као мирна, и то онда називамо друштвеним творевинама.)

Борбена дејства су врста вољних процеса сарадње. Према критеријуму циљева ради којих се иницирају борбена дејства се могу сврстати у примарна и секундарна. У групу примарних дејстава могу се сврстати она дејства чији је циљ освајање или очување неког простора, односно највећи део свих врста и начина нападних и одбрамбених процеса. Групи секундарних припадала би различита кретања (премештања) и одмарања. Борбена дејства се могу сврстати према критеријуму последица које могу произвести, односно значају циља који остваре у: стратегијска, оперативна и тактичка. Могућна су и друга сврставања, што није предмет овог разматрања.

На крају ових теоријско-методолошких поставки треба напоменути да је основни циљ расправе указивање на друге, теоријски поузданије облике оружане борбе. Метод расправе је логичка анализа, јер је управо она примерена критици сваког емпиријски заснованог теоријског система...